

Atspausdinta iš e-seimas.lrs.lt



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2002 M. BIRŽELIO 27 D. ĮSAKYMO NR. 348 „DĖL PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2024 m. rugsėjo 16 d. Nr. D1-308
Vilnius

1. P a k e i č i u Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348 „Dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos įgyvendinant 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2018/852 (toliau – Direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų), ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymu, Valstybiniu atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“, Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Atliekų tvarkymo taisyklės).“

1.2. Pakeičiu 5 punktą ir jį išdėstau taip:

„5. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme.“

1.3. Pakeičiu 24.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„24.3. apskaitant kombinuotąsias pakuotes, papildomai nurodoma šių pakuočių sudėtis procentais pagal joms pagaminti panaudotas medžiagas, nurodytas Taisyklių 24.2 papunktyje (stiklas, plastikas, PET, popierius ar kartonas, juodasis metalas, aliuminis, mediena ar kita medžiaga), vadovaujantis Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) pateiktu pavyzdiniu kombinuotųjų pakuočių sąrašu arba kombinuotųjų pakuočių gamintojų pateikta informacija;“.

1.4. Pakeičiu 24.6 papunktį ir jį išdėstau taip:

„24.6. savoms reikmėms sunaudota gaminių pripildyta pakuotė ir perleista kitam asmeniui gaminių pripildyta pakuotė gali būti apskaitomos kartu (šių pakuočių bendrą kiekį apskaitant kaip kitam asmeniui perleistą gaminių pripildytą pakuotę) arba apskaitomos atskirai. Apskaitos būdą, kaip apskaityti savoms reikmėms sunaudotą gaminių pripildytą pakuotę ir perleistą kitam asmeniui gaminių pripildytą pakuotę (apskaitant šias pakuotes kartu ar atskirai), gamintojai ir importuotojai turi pasirinkti GPAIS ataskaitinių metų pradžioje ir šio apskaitos būdo nekeisti iki ataskaitinių metų pabaigos;“.

1.5. Pakeičiu 27 punktą ir jį išdėstau taip:

„27. Pakuočių ir pakuočių atliekų apskaita (toliau – pakuočių apskaita) vykdoma ir apskaitos ataskaitos teikiamos naudojantis GPAIS:

27.1. Sudaromi Taisyklių 37, 39, 41, 46, 49, 53 punktuose nurodyti pakuočių sąrašai.

27.2. Ne rečiau kaip kartą per ketvirtį užpildomas atitinkamo kalendorinių metų ketvirčio vienkartinį pakuočių apskaitos žurnalas. Pasibaigus ketvirčiui, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo ketvirčio pabaigos suformuojama ir patvirtinama ketvirčio vienkartinį pakuočių apskaitos suvestinė. Jei per šį terminą ketvirčio vienkartinį pakuočių apskaitos suvestinė nepatvirtinama, už pakuočių apskaitos vykdymą atsakingas asmuo atsako administracine tvarka pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnį.

Gamintojai ir (ar) importuotojai, kurie per praėjusius ataskaitinius metus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiekė ne daugiau kaip 5 tonas vienkartinį pripildytų pakuočių, kurioms pagal Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio 2 dalį netaikoma užstato sistema, einamųjų ataskaitinių metų ketvirčio vienkartinį pakuočių apskaitos žurnalus gali pildyti nurodydami tik suminius tokių vienkartinį pakuočių kiekius nepriskiriant šių pakuočių kiekių konkrečiam prekiniam vienetui (gaminiui).

27.3. Ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kalendorinių metų pabaigos užpildomas praėjusių kalendorinių metų metinis daugkartinių pakuočių, kurioms pagal Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio 1 dalį netaikoma užstato sistema, apskaitos žurnalas.

27.4. Pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų suformuojama metinė pakuočių apskaitos ataskaita ir ne vėliau kaip per 50 kalendorinių dienų pateikiama Aplinkos apsaugos agentūrai vertinti. Nutraukiant įmonės veiklos vykdymą ar veiklą išregistruojant, metinė pakuočių apskaitos ataskaita privalo būti suformuota ir pateikta Aplinkos apsaugos agentūrai vertinti iki įmonės veiklos vykdymo nutraukimo arba iki veiklos išregistravimo.

27.5. Pasibaigus kalendoriniams metams ir suformavus metinę pakuočių apskaitos ataskaitą, pateikiami suvestiniai metiniai duomenys apie Lietuvos Respublikos rinkai pateiktų plastikinių pirminių maišelių kiekį vienetais ir tonomis pagal plastikinio pirminių maišelio sienelės storį (pateikiami duomenys apie plonesnius kaip 15 mikronų plastikinius pirminių maišelius, storesnius kaip 15 mikronų, bet plonesnius kaip 50 mikronų plastikinius pirminių maišelius, storesnius kaip 50 mikronų plastikinius pirminių maišelius).

27.6. Užpildytų vienkartinį plastikinių gaminių ataskaitiniais metais Lietuvos Respublikos rinkai pateikę gamintojai ir importuotojai privalo iki metinės pakuočių apskaitos ataskaitos pateikimo dienos pateikti ir suminius suvestinius metinius duomenis apie ataskaitiniais metais Lietuvos Respublikos rinkai pateiktus užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius – užpildyti GPAIS skiltį „Suminiai duomenys apie užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius“.

27.7. Užpildytų vienkartinį plastikinių butelių ataskaitiniais metais Lietuvos Respublikos rinkai pateikę gamintojai ir importuotojai privalo iki metinės pakuočių apskaitos ataskaitos pateikimo dienos GPAIS skiltyje „Suminiai duomenys apie užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius“ pateikti ir suminius suvestinius metinius duomenis apie ataskaitiniais metais Lietuvos Respublikos rinkai pateiktų užpildytų vienkartinį plastikinių butelių sudėtyje esantį perdirbto

plastiko kiekį procentais, tai apskaičiuojant kaip visų atitinkamo gamintojo ar importuotojo Lietuvos Respublikos rinkai per ataskaitinius metus pateiktų plastikinių butelių vidurkį.

27.8. Užstato už daugkartines pakuotes sistemos administratorius nenaudoja GPAIS sudarydamas Taisyklių 58 punkte nurodytą pakuočių sąrašą ir vykdydamas Taisyklių 59 punkte nurodytą pakuočių apskaitą, o kalendorinių metų suminius suvestinius daugkartinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už daugkartines pakuotes sistema, duomenis apskaito pasibaigus kalendoriniams metams, bet ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų vasario 15 dienos.“

1.6. Pakeičiu 29 punktą ir jį išdėstau taip:

„29. Patvirtinus ketvirčio pakuočių apskaitos suvestinę, koreguoti to ketvirčio pakuočių apskaitos duomenis, bet ne senesnius nei einamųjų ir trejų praėjusių kalendorinių metų, kuriais remiantis suformuota ir patvirtinta tokia suvestinė, galima tik nurodžius šių duomenų koregavimo priežastį. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams ir kitiems įgaliotiems pareigūnams pareikalavus, už pakuočių apskaitos vykdymą atsakingas asmuo privalo per pareigūnų nustatytą terminą pateikti pakuočių apskaitos duomenų koregavimo priežastį pagrindžiančius įrodymus ir (ar) informaciją.“

1.7. Pakeičiu 32 punktą ir jį išdėstau taip:

„32. GPAIS pildant pakuočių apskaitos duomenis pagal elektroniniu būdu įmonės informacinėje sistemoje vykdomą pakuočių apskaitą, įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo privalo nustatyti tvarką, kurioje numatytos priemonės, užtikrinančios pakuočių apskaitos duomenų saugą, šių duomenų vientisumą ir aiškumą, galimybę operatyviai pateikti duomenis aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir kitiems įgaliotiems pareigūnams, jiems pareikalavus. Pakuočių apskaitą vykdant elektroniniu būdu įmonės informacinėje sistemoje, už sukauptų elektroninių duomenų išsaugojimą, apsaugojimą nuo visiško ar dalinio sugadinimo ar praradimo, taip pat duomenų atkūrimo priemonių organizavimą atsako įmonės vadovas. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir kitiems įgaliotiems pareigūnams pareikalavus, pakuočių apskaitą elektroniniu būdu vykdanči įmonė turi pateikti pakuočių svorį ir pardavimus patvirtinančius finansinės apskaitos dokumentus – atspausdintus arba elektroninius.“

1.8. Pakeičiu 34 punktą ir jį išdėstau taip:

„34. Pakuočių apskaitoje pateikti duomenys ir informacija turi būti pagrįsti kituose įmonės apskaitos dokumentuose, pirkimo–pardavimo dokumentuose, prekių įvežimo (importo) į Lietuvos Respubliką ir išvežimo (eksporto) iš Lietuvos Respublikos dokumentuose, transportavimo dokumentuose ir kituose dokumentuose, patvirtinančiuose pakuočių buvimą ir judėjimą, pateikta informacija. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir kitiems įgaliotiems pareigūnams pareikalavus, šie dokumentai turi būti pateikiami atspausdinti arba elektroniniai.“

1.9. Pakeičiu 38.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„38.2. veiklos būdas pagal Gamintojų ir importuotojų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. D1-291 „Dėl Gamintojų ir importuotojų registravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Registravimo taisyklės), priedo 6 punktą arba kaip panaudojimas savo gaminiais pakuoti, jei tuščių pakuočių gamintojas, nepriklausomai nuo tuščios pakuotės gavimo būdo, gautą tuščią pakuotę naudoja savo produkcijai pakuoti;“.

1.10. Papildau šeštąjį skyrių 38¹ punktu:

„38¹. Gamintojams (pakuočių naudotojams) paprašius (raštu), pakuočių gamintojai, tiekiantys jiems tuščias pakuotes, per 10 darbo dienų privalo raštu pateikti gamintojams (pakuočių naudotojams) tuščių pakuočių sąrašą esančią informaciją, nurodytą Taisyklių 37.2 ir 37.4 papunkčiuose, ir informaciją apie kombinuotųjų pakuočių sudėtį pagal medžiagas. Pasikeitus tiekiamų pakuočių sudėčiai, pakuočių gamintojas privalo apie tai per 10 darbo dienų raštu informuoti

gamintoją (pakuočių naudotoją), kuriam tiekia šias pakuotes ir kuris prašė teikti duomenis apie jam tiekiamas tuščias pakuotes.“

1.11. Pakeičiu 39.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„39.1. gaminio, įskaitant pakuotę, kodas (nurodomas unikalus, nesikartojantis prekinio vieneto / gaminio, kuris supakuotas į šią pakuotę, kodas, naudojamas šiam prekiniam vienetui / gaminiui identifikuoti buhalterinėje apskaitoje ir kituose įmonės dokumentuose arba unikalus, nesikartojantis kodas, skirtas identifikuoti šią konkrečią pakuotę, kuris privalo sutapti su buhalterinėje apskaitoje ir kituose įmonės dokumentuose šiai pakuotei identifikuoti naudojamu kodu) ir pavadinimas, pakuotės pavadinimas (pavyzdžiui, vienkartinis puodelis, dėžė, plėvelė);“.

1.12. Pakeičiu 41 punktą ir jį išdėstau taip:

„41. Vykdydamas gaminių pripildytų daugkartinių pakuočių, išskyrus daugkartines pakuotes, kurioms taikoma užstato sistema pagal Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio 1 dalį, apskaitą gamintojas ir (ar) importuotojas, vadovaudamasis Taisyklių V skyriuje nustatytais bendraisiais pakuočių apskaitos reikalavimais ir gaminamos ir (ar) įvežamos, ir (ar) išvežamos produkcijos sąrašu, sudaro daugkartinių pakuočių sąrašą, kuriame nurodomi šie daugkartinės pakuotės duomenys:

41.1. pakuotės kodas (nurodomas unikalus, nesikartojantis kodas, skirtas identifikuoti šią konkrečią pakuotę, kuris privalo sutapti su buhalterinėje apskaitoje ir kituose įmonės dokumentuose šiai pakuotei identifikuoti naudojamu kodu) ir pavadinimas;

41.2. pakuotės svoris tonomis gramo (6 skaitmenų po kablelio) tikslumu;

41.3. pakuotės rūšis pagal Taisyklių 24.2 papunktyje nurodytas medžiagas;

41.4. pakuotės rūšies kodas pagal Deklaracijos FR0524 formą;

41.5. pakuotės kategorija (prekinė (pirminė), grupinė (antrinė), transporto (tretinė));

41.6. data, nuo kada ši pakuotė pradėta tiekti Lietuvos rinkai ar išvežti (eksportuoti);

41.7. data, nuo kada nustota Lietuvos rinkai tiekti šią daugkartinę pakuotę (ši data nurodoma nuo tos dienos, kai gamintojas ir (ar) importuotojas nustoja tiekti Lietuvos rinkai šią daugkartinę pakuotę).

Šis sąrašas papildomas nauja daugkartine pakuote ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo jos tiekimo Lietuvos rinkai ar išvežimo (eksporto) dienos.“

1.13. Pakeičiu 42 punktą ir jį išdėstau taip:

„42. Pildydamas Taisyklių 41 punkte nurodytų daugkartinių pakuočių apskaitos žurnalą, gamintojas ir (ar) importuotojas, vadovaudamasis Taisyklių 41 punkte nurodytu pakuočių sąrašu, atskirai nurodo šiuos tokių daugkartinių pakuočių duomenis:

42.1. pirmą kartą Lietuvos rinkai patiektų daugkartinių pakuočių gavimo būdą (importuota (įvežta), pagaminta Lietuvoje);

42.2. pirmą kartą ar pakartotinai Lietuvos rinkai patiektų daugkartinių pakuočių veiklos būdą pagal Registravimo taisyklių priedo 6 punktą;

42.3. pirmą kartą ar pakartotinai Lietuvos rinkai patiektų ar iš Lietuvos išvežtų (eksportuotų) daugkartinių pakuočių, panaudotų gaminiams pakuoti, kiekį vienetais;

42.4. iš Lietuvos rinkos susigrąžintų tuščių daugkartinių pakuočių kiekį vienetais, kai šias pakuotes gamintojas ir (ar) importuotojas susigrąžina pats arba per daugkartinių pakuočių nuoma ar surinkimu užsiimančią įmonę;

42.5. unikalių daugkartinių pakuočių (nesiskiriančių savo matmenimis, medžiaga ir svoriu) kiekį vienetais;

42.6. atliekų tvarkytojams perduotą daugkartinių pakuočių atliekų kiekį vienetais;

42.7. iš Lietuvos išvežtų (eksportuotų), įskaitant grąžintas užsienio partneriui, tuščių daugkartinių pakuočių kiekį vienetais.“

1.14. Pakeičiu 44 punktą ir jį išdėstau taip:

„44. Susigražintomis iš Lietuvos rinkos daugkartinėmis pakuotėmis nelaikomos ir į Taisyklių 43 punkte nurodytą susigražintų iš Lietuvos rinkos daugkartinių pakuočių apskaitą neįtraukiami duomenys apie pakuotes, kurios buvo pakeistos Lietuvoje išgytomis naujomis (dar nenaudotomis) arba į Lietuvą įvežtomis (importuotomis) daugkartiniam naudojimui tinkamomis pakuotėmis. Lietuvoje išgytos naujos (dar nenaudotos) ir į Lietuvą įvežtos (importuotos) daugkartiniam naudojimui tinkamos pakuotės į apskaitą turi būti įtraukiamos kaip pirmą kartą Lietuvos rinkai tiekiamos daugkartinės pakuotės. Naudotos daugkartinės pakuotės laikomos susigražintomis iš Lietuvos rinkos (ir duomenys apie šias pakuotes įtraukiami į Taisyklių 43 punkte nurodytą susigražintų iš Lietuvos Respublikos vidaus rinkos daugkartinių pakuočių apskaitą), kai daugkartinės pakuotės susigražinamos pačių gamintojų ir (ar) importuotojų arba kai daugkartinės pakuotės susigražinamos daugkartinių pakuočių nuoma ir surinkimu užsiimančių įmonių ir gamintojas ir (ar) importuotojas tokias iš Lietuvos rinkos susigražintas daugkartines pakuotes vėl naudoja produkcijai (prekėms) supakuoti.“

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. šis įsakymas, išskyrus šio įsakymo 2.2 papunktį, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.;

2.2. užpildytų vienkartinių plastikinių gaminių 2023 m. Lietuvos Respublikos rinkai pateikę gamintojai ir importuotojai iki 2024 m. lapkričio 30 d. Aplinkos apsaugos agentūrai pateikia 2023 m. suminius suvestinius metinius duomenis apie 2023 m. Lietuvos Respublikos rinkai pateiktus užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius – užpildo GPAIS skiltį „Suminiai duomenys apie užpildytus vienkartinius plastikinius gaminius“. Jei duomenys iki nurodytos datos nepateikti, laikoma, kad užpildytų vienkartinių plastikinių gaminių 2023 m. Lietuvos Respublikos rinkai pateikęs gamintojas ir (ar) importuotojas sutinka, kad 2023 m. jo užimta rinkos dalis bus skaičiuojama pagal jo 2024 m. duomenis.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas